

Vår saksbehandler
Geir Noddeland Dyrnæs, tlf 32808596

Vår dato
09.07.2002

Vår referanse
99/00386-200
714.

Deres dato
26.10.2001

Deres referanse

Hol kommune
3576 HOL

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb. 16U	15 JULI 2002	Kopi
Ark.: 0620		
Saksnr. 02/7209	Dok.nr.: 1	

KOPI

Forslag til reguleringsplan for sanering av planoverganger - strekninger Eima - Gullstein , Ustedalen , Hol kommune - kulturminneregistreringer

Reguleringsplanområdet er nå registrert. Innenfor og i umiddelbar nærhet av planområdet ble det registrert 1 slagghaug og 16 kullgroper. Disse er merket R1 – R5 med undernummer på medfølgende kart og registreringsskjemaer og er alle automatisk fredete kulturminner. De har alle en sikringssone på 5 meter fra synlig ytterkant.

I tillegg ble det registrert ett veifar med antydning til forsenkning i midten. Veien er gjennomskåret av jernbanetraseen i østre del (merket X1 på medfølgende kart). Denne er mest sannsynlig fra nyere tid og er derfor ikke automatisk fredet.

R1 nr. 1 og 2, samt R2 synes å gå helt klar av utbyggingsplanene, mens de øvrige kulturminnene og deres sikringssoner synes å kunne komme i konflikt med utbyggingen.

Slagghaugen og kullgropene, med en sikringssone på 5 meter fra ytterkant, må reguleres til spesialområde bevaring. Under reguleringsformål må det stå: "Spesialområde bevaring – slagghaug" og "Spesialområde bevaring – kullgrop". Gropene og slagghaugen må avmerkes på plankartet med egen farge og gis nummer på kartet.

Følgende tekst må innarbeides i reguleringsbestemmelsene:

"Kullgropene og slagghaugen er automatisk fredete kulturminner. Det må ikke gjøres noen form for fysiske inngrep, tildekking eller gjenfylling av disse eller deres sikringssoner.

Dersom det ved anleggsarbeid eller annen virksomhet i planområdet fremkommer ytterligere automatisk fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og kulturavdelingen i fylkeskommunen varsles, jfr. Kulturminneloven § 8.2."

Kulturavdelingen må få oversendt revidert plankart med bestemmelser før endelig vedtak i kommunen.

Det er brukt i alt 20 arbeidstimer à kr 520,- i forbindelse med kulturminneregistreringene, inkludert for- og etterarbeid. Faktura på kr 10400,- vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen

Sigurd Fjose e f
seksjonsleder

Geir Noddeland Dyrnæs
arkeolog

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Riksantikvaren

Postboks 8196-Dep
0034 OSLO

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER	
Universitetet i Oslo	
Saksb. L6U	Kopi - 7 OKT. 2002
Ark.: 0620	
Saksnr. 02/7209	Dok.nr.: 2

KOPI

Søknad om dispensasjon etter kulturminneloven §8, 4.ledd. Sanering av planoverganger strekningen Eima-Gullstein i Ustedalen, Hol kommune. 14 kullgroper og 1 slagghaug.

Kulturavdelingen ved Buskerud fylkeskommune oversender herved ovennevnte reguleringsplan for behandling i henhold til kulturminneloven §8, 4. ledd.

Tiltak:

Reguleringsplan for sanering av planoverganger på strekningen Gullstein-Eima, Geilo, Hol kommune. Del av gbnr. 67/5, 68/1, 69/9, 19, 69/2, 71/1, 71/6, 72/1, 72/2, 72/3, 72/25, 72/28 m.fl.

Tiltakshaver:

Jernbaneverket Region Vest, Strømg. 4, 5015 Bergen.

Forundersøkelser:

Planområdet ble systematisk arkeologisk registrert i juni 2002 i forbindelse med at reguleringsplanen ble lagt ut til offentlig ettersyn i oktober 2001. På grunn av vinterforholdene ble ikke planen arkeologisk registrert før tidlig i juni 2002.

Alternative løsninger for den nye vegen på nordsiden har vært drøftet med tiltakshaver, men alle alternativer ville føre til ytterligere negativ konsekvens for kulturlandskapet og kulturmiljøet her. Planen ble forevist og diskutert med Lil Gustafson, UKM Oldsaksamlingen 22/8-02.

De aktuelle kulturminnene:

Det søkes om dispensasjon fra kulturminneloven for registreringene (se vedlagte registreringskjemaer):

R-1 som består av 5 kullgroper og 1 slagghaug på gbnr. 72/1, Tufte Søre

R-2 som består av 1 kullgrop på gbnr. 72/2, Tufte Myljo

R-3 som består av 2 kullgroper på gbnr. 72/25, Andreslie

R-5 som består av 6 kullgroper på gbnr. 71/1 Sekshus.

R-4 ligger utenfor planområdet og blir ikke berørt av tiltaket. X-1 er et vegfar med uviss datering som går gjennom planområdet.

Søknaden omhandler altså 14 kullgroper og en slagghaug.

Kulturmiljø:

Planområdet ligger i Ustedalen, vest for Geilo sentrum og i en sørvendt dalside, Tuftelie. Området er preget av landbruksvirksomhet og fritidsbebyggelse, ved siden av selve jernbanen.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200 07 13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Vår dato
20.09.2002

Vår referanse
99/00386-203

Alle de aktuelle kulturminnene i denne søknaden ligger nord for jernbanen og i tilknytning til gårdene her. De fleste kulturminnene ligger også i nærheten av elva Bjødnagrove (R-1 og R-5). Det var ikke kjent denne typen eller andre typer automatisk fredete kulturminner nord for jernbanen på denne strekningen før fylkeskommunens registrering. Sør for riksvei 7 ligger Ustaelve hvor Tuftebrue går over. Her kommer en av Normannsslepene over Hardangervidda ned og fortsetter østover og gjennom gravfeltet på Fekjo. Flere av gravhaugene her ble utgravd i 1923, og inneholdt gjenstander fra 8-900 tallet.

Videre langs Usteelve og Ustedalsfjorden ligger det store mengder kullgroper, mange jernvinneanlegg, fangstgroper og steinalderboplasser. UKM, Oldsaksamlingen har gravd flere av kullgroperne her, og de fleste har en datering til vikingtid/tidlig middelalder.

Tiltakets samfunnsmessige betydning:

Jernbaneverket har et program for sanering av alle planoverganger på Bergensbanen, og som skal erstattes av underganger. Dette er for å redusere risikoen for alvorlige ulykker som har skjedd på slike planoverganger.

Vurdering av kulturminnene:

Det er som påpekt svært mange kullgroper i området omkring Geilo, samt en rekke kjente jernvinneanlegg. Det er grunn til å tro at mengden kullgroper og jernvinneanlegg i Geilo-området er flere ganger større en det vi kjenner til idag. Slagghaugen indikerer et jernvinneanlegg, med tilhørende kullgroper nært ved. Det er grunn til å anta at det er en tidsmessig sammenheng mellom slagghaugen og disse kulturminnene. Kulturminnene representerer en type "masse-objekter" hvor verneverdien reduseres betydelig ved utbygging ved eller i nærheten av disse, og hvor deres plass i kulturlandskapet/kulturmiljøet i så fall blir fragmentert.

Fylkeskommunens tilråding:

De berørte kulturminnene blir liggende mellom ny veg og jernbanen, og flere av dem vil bli direkte berørt av tiltaket. Fylkeskommunen kan ikke se at det er hensiktsmessig å bevare enkelte av objektene i planområdet, da de vil bli løsrevet fra sin sammenheng med dagens kulturlandskap og kulturmiljø, og fra sammenhengen seg imellom. Det er også sannsynlig at jernbanen allerede ligger som en barriere mellom kulturminnenes opprinnelige landskaps-sammenheng mot sør og øst, og jernutvinningen ved Usteelve og Ustedalsfjorden. Vi mener også at tiltaket er av en slik samfunnsmessig betydning, dvs. redusere risikoen for ulykker, at det bør gis dispensasjon.

Ovennevnte løsning med dispensasjon for R-1, R-2, R-3 og R-5 er diskutert med og akseptert av Lil Gustafson, UKM Oldsaksamlingen.

Kulturavdelingen tilrår at det gis dispensasjon etter kulturminneloven §8, 4. ledd for 14 kullgroper og 1 slagghaug. Vilkåret må være at det blir gjort arkeologiske undersøkelser som bekostes av tiltakshaver, jmf. kulturminneloven §10.

Med hilsen

Inger Liv Gøytj Lund e f
Seksjonsleder, kulturvern

Lars Groseth
arkeolog

Vår dato
20.09.2002

Vår referanse
99/00386-203

Vedlegg:

- 1 Oversiktskart
- 2 Reguleringsplankart med bestemmelser
- 3 Øk-kart med registreringer avmerket
- 4 4 registreringsskjemaer

Kopi med vedlegg til:

Universitetet i Oslo UKM Pb 6762 St. Olavs plass, 0164 OSLO

Kopi uten vedlegg til:

Hol kommune 3576 HOL

Jernbaneverket Region Vest. Strømt. 4, 5015 BERGEN

Kulturavdelingen, her

Jernbaneverket
Region Vest

Vedlegg 1 / Tilhører
Sak: 02/7209 - 2

REGULERINGSPLAN FOR SANERING AV PLANOVERGANGER PÅ STREKNINGEN Gullstein-Eima, Geilo

Del av gnr./bnr. 67/5, 68/1, 69/9,19, 69/2, 71/1, 71/6, 72/1, 72/2,
72/3, 72/25, 72/28, m.fl.

HOL KOMMUNE

REGULERINGSFORMÅL

Plan og bygn. loven §25

1. LANDBRUKSOMRÅDE (PBL§25, 1.ledd nr 2)

JORD- OG SKOGBRUK

2. OFFENTLIG TRAFIKKOMRÅDE (PBL§25, 1.ledd nr 3)

JERNBANE

3. OFFENTLIG TRAFIKKOMRÅDE/SPECIALOMR.

JERNBANE/PRIVAT VEG
(regulert i to plan)

4. SPESIALOMRÅDE (PBL§25, 1.ledd nr 6)

PRIVAT VEG

PRIVAT GANGSTI (GUTU)

ANNEN VEGGRUNN

PARKERINGSAREAL

DEPONI AV OVERSKUDDSMASSER

STREKSYMBOLER

PLANAVGRENSING

FORMÅLSGRENSE

Kartgrunnlag: Økonomisk kartverk

MÅLESTOKK 1:2500

EKV. 5,0 m

M 40 80

5. Spesialområde

Privat veg

Vegtraséene er vist på plankartet. Veger med møteplasser, avkjørsler og snuplasser skal dimensjoneres og bygges i henhold til normaler for bygging av landbruksveger (Landbruksdepartementet 1997). Det gjøres unntak for vegbredde på delstrekninger, som spesifisert under.

Reguleringsbredde skal være 10 meter, alternativt 1 meter utenfor fylling-/skjæringsutslag. Ved møteplasser og snuplasser er reguleringsbredde 3 meter utenfor vegkant, alternativt 1 meter utenfor fylling-/skjæringsutslag.

Vegtraséene skal gis en myk linjeføring med god terrengtilpasning. Traséjusteringer i forhold til plankartet kan tillates ved gjennomføring av planen.

Ny vegtrasé fra kommunal veg til gardstunet på Gullstein skal ha vegklasse 3 og vegbredde 4 meter. Vegstrekningen fra avkjørsel til gardstunet ved Gullstein til Løvås bygges etter vegklasse 7 og vegbredde 4 meter. Kulvert under jernbanen ved Gullstein skal ha lysmål B * H = 3*3 meter. Det skal settes av areal for snøopplag mellom vegkant og skjæringsfot nord for kulvert. Vegtrasé videre fra Løvås til Flåten benytter eksisterende veg som vist på plankartet. Den siste strekningen til eiendom Flåten bygges som traktorveg kl. 7, men med vegbredde 3 meter og reguleringsbredde 10 meter.

Det skal plasseres en undergang under jernbanen for driving av dyr ved Tuftesøre. Undergangen skal ha høyde 2 meter og bredde minimum 1,5 meter. Det reguleres gutu på begge sider av jernbanen på strekningen Flåten - Tuftesøre nordre. Reguleringsbredde gutu er 2 meter. Arealet gjerdes inn uten videre bearbeiding.

Ny vegtrasé fra Jons kro til ny kulvert under jernbanen i Tuftelia skal bygges etter vegklasse 7 med vegbredde 4 meter. Kulverten skal ha lysmål B * H = 3*3 meter. Det skal settes av areal for snøopplag mellom vegkant og skjæringsfot nord for kulvert. Vegtrasé videre fra kulvert mot Eima skal bygges som veg klasse 7, men med vegbredde 3 meter. Vegtrasé fra kulvert og nordøstover til Sekshus skal bygges som traktorveg kl. 8, med vegbredde 3 meter.

Deponi

Det er regulert ett område for mulig permanent deponering av overskuddsmasser. Deponiet skal etterlates med en standard som er tilpasset eksisterende omgivelser.

på plankartet med reguleringsgrense.

e formål:

Jord- og skogbruk

Jernbane

Privat veg
Privat gangsti (gutu)
Annen veggrunn
Parkeringsareal
Deponi

r atkomsten over 14 planoverganger, som erdsel.

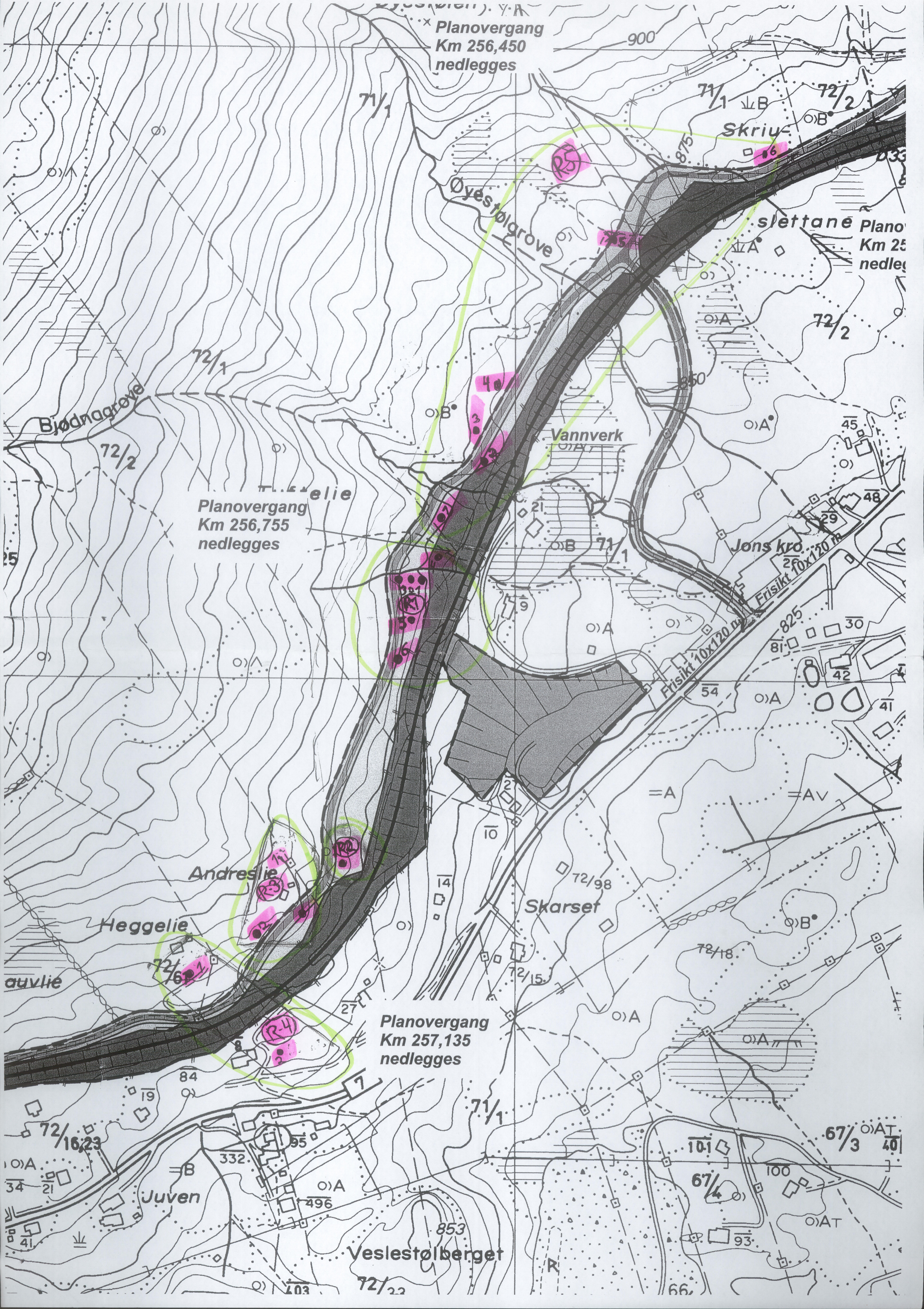
r ved gjennomføring av prosjektet i henhold til arbeid og anlegg i og nær trafikkert

sialområde

an. Privat veg krysser i kulvert under jernbanen privat gutu (sti) krysser i kulvert under e plan er regulert til jernbaneformål.

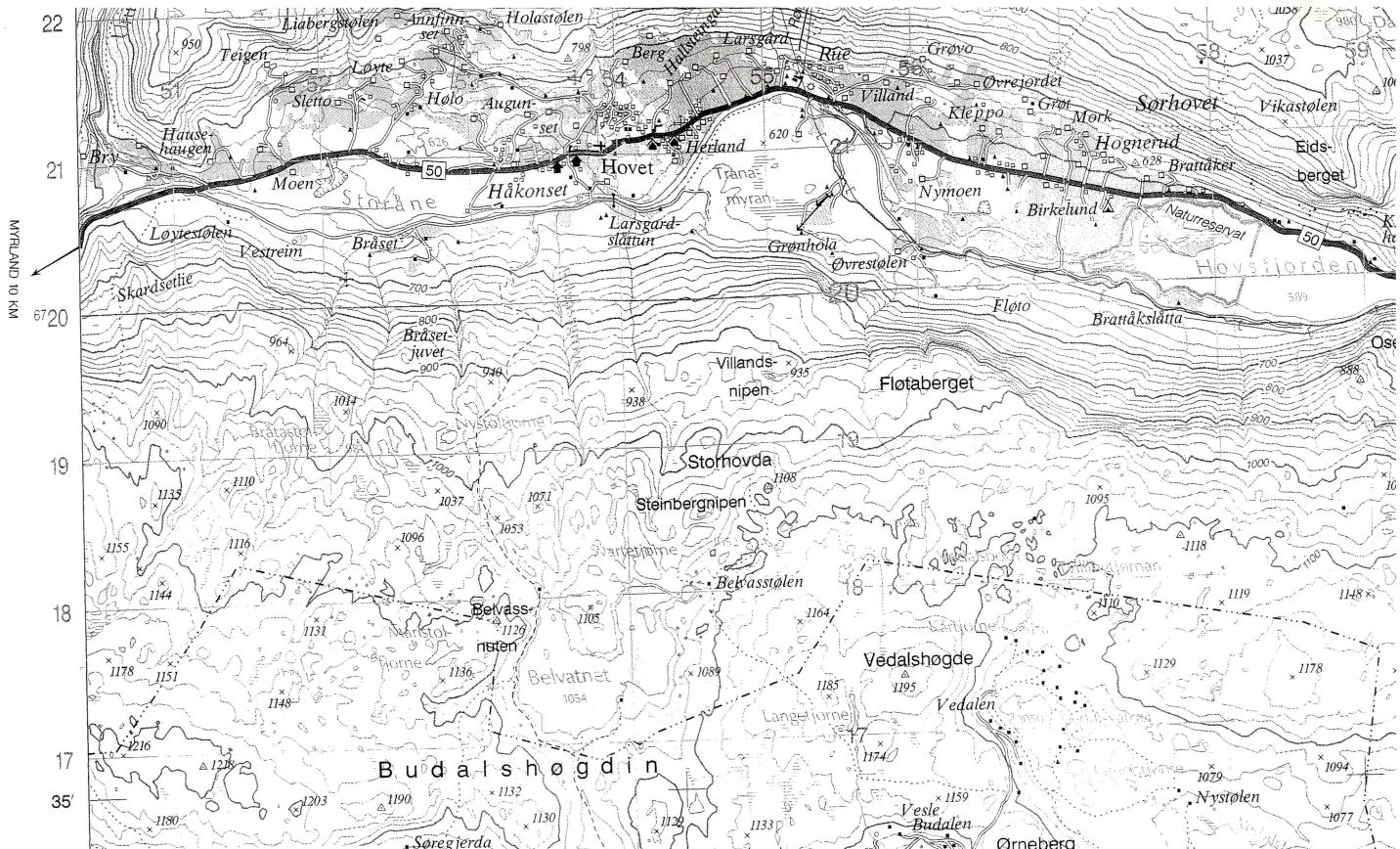
SAKSBEHANDLING I FØLGE PLAN- OG BYGNINGSLOVEN	SAKS-NR	DATO	SIGN
Revisjon,			
Kommunestyrets vedtak:			
2.gangs behandling i det faste utvalg for plansaker			
Offentlig ettersyn fra			
1.gangs behandling i det faste utvalg for plansaker	0120/01	19/9-01	
Kunngjøring av oppstart av planarbeidet	0073/00	23/10-00	
Asplan Viak +++ - +++	SAKS-NR 102248	TEGN NR 100	SAKS-BEH. EØ

Sundrevegen 81, Pb 164
3571 ÅL
Tlf: 32 08 65 80 Fax: 32 08 46 09

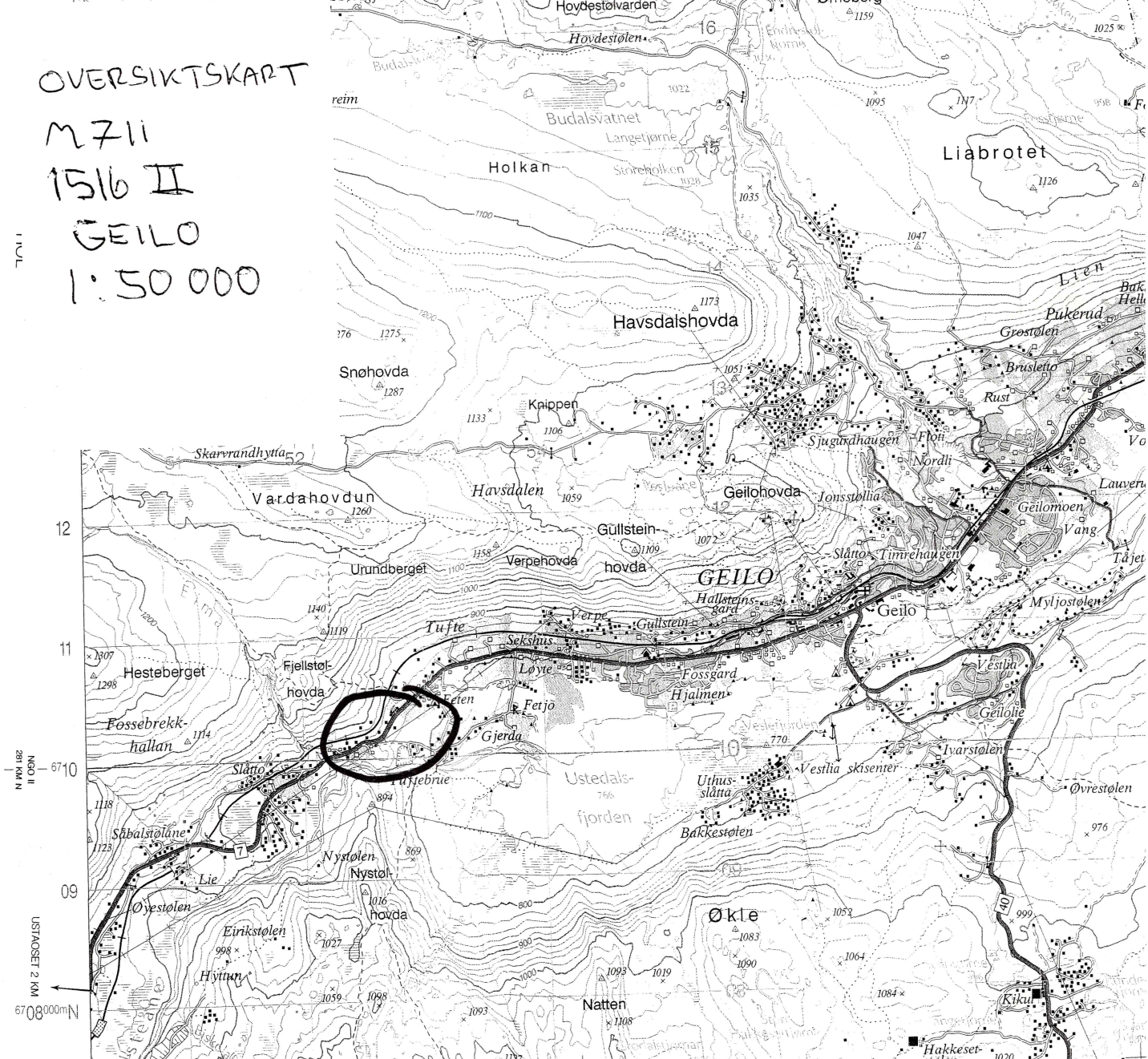

Vedlegg 2 / Tilhører
Sak: 02/7209-2

OVERSIKTSKART
 M 711
 1516 II
 GEILO
 1:50 000

Vedlegg 3 / Tilhører
Sak: 02/7209-2

REGULERINGSPLAN FOR SAMRING

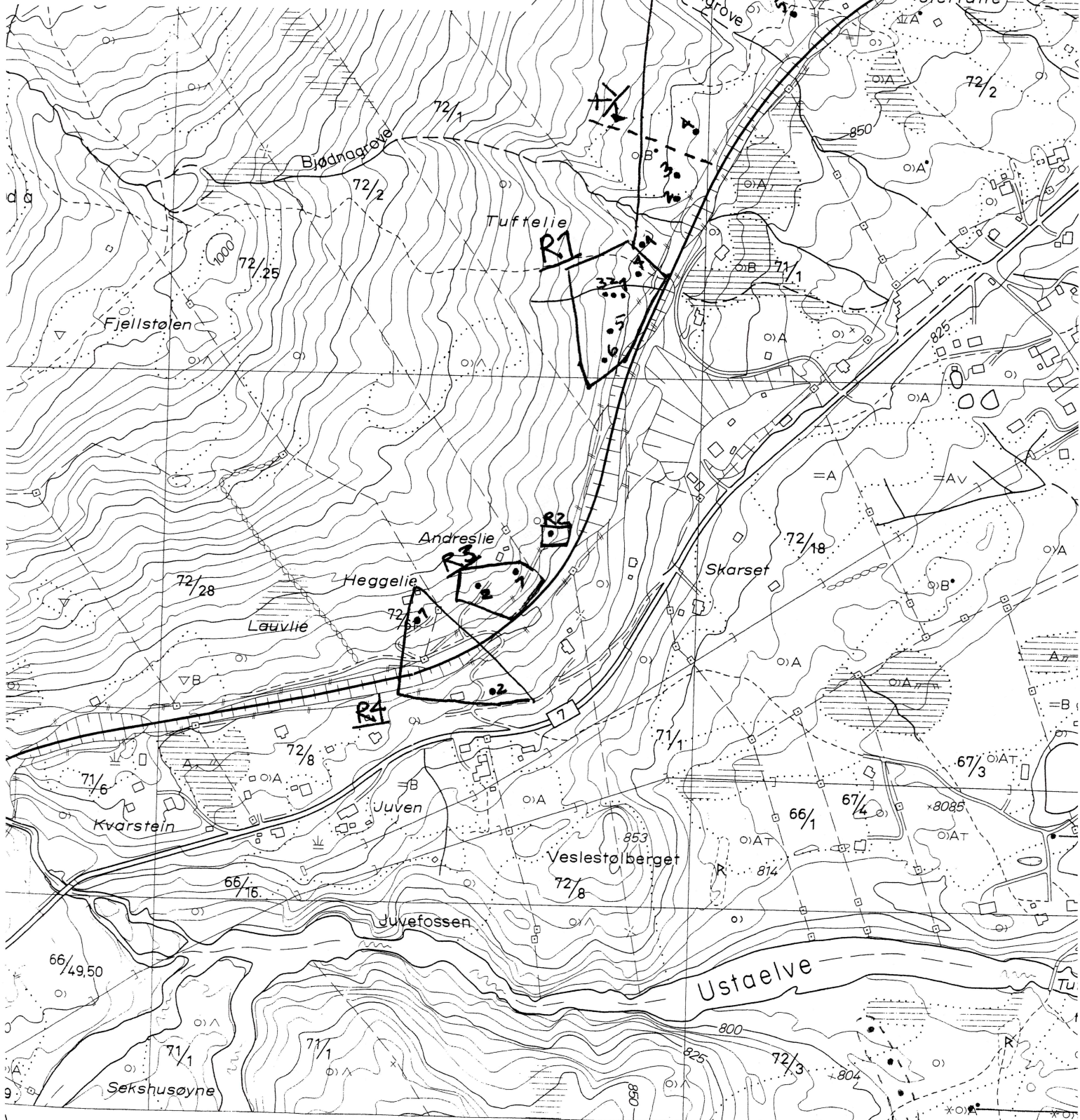
AV PLANOVERGANGER PÅ

STREKNINGEN GULLSTEIN-EIMA,
SEILO, HØL KOMMUNE.

SAR: 99/386-156, BFK, REG. AVD 2007.

DK-BLAD: **BL 059-5-2**

M = 1:5000

FYLKE: BUSKERUD KOMMUNE: HOL
 GNR/GARD: 72 TUFTE SØRE FORNMINNENR: ~~880~~

BNR/BRUK: 1

FLYFOTO: _____ R/X-NR: R1 LOKALITET: Tuffelie
 ØK-KART: BL 059-5-2 KOORD: _____ HOH: 850

FORMMINNETS ART:	ANT:	ALDER:	GAB-kode:
<u>Slagghaug</u>	<u>1</u>	<u>4-ja</u>	_____
<u>Kullgrøp</u>	<u>5</u>	<u>4-ja</u>	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

HENV. ANNET DOK: _____

EIER/ADR: _____

REG/V, DATO: Hilde Roland 03.06.02

KONTR/V, DATO: _____

TERR ART, UTSIKT: _____ ART, UTSTREKNING: _____

Sør-øst-vendt li, i ~~Ø~~
 avgrenset av bekk, i
~~Ø~~ av jernbanelinja.
 Bevokst av lyng og
 bjørk.

BESKRIVELSE:

① SLAGGHAUG

25 m V for jernbanelinja, og
 2 m S for bekk.

15 m i diam, 1 m høy i Ø.
 Det ligger slag i skråningen
 helt ned til bekkens.

2 m V for denne ligger:

② KULLGRØP

3x4 m i.m., 50 cm dyp.
 Ingen tydelige valler.

9 m V for denne ligger:

③ KULLGRØP

2x4 m i.m., 50 cm dyp.

25 m ~~Ø~~ for denne ligger:

④ KULLGRØP

1,5x1,5 m i.m.

Tydelig voll i S: 70 cm bred.

ORIENT OPPG: _____

30 m S for 1 ligger:

(5) KULLGROP

2x3 m i.m., 60 cm dyb

30 m S for denne ligger:

(6) KULLGROP

Godt markert med tydelige valler i

S, Ø og V. Ytre diam: 10 m.

Dybde: 1,5 m

TRADISJON: _____

LITTERATUR: _____

FOTO: _____

ANM: _____

FYLKE: Buskerud KOMMUNE: Tvedestrand
GNR/GARD: 72 TUFTE, MÅLSTO FORNMINNENR: _____

BNR/BRUK: 2

FLYFOTO: _____ R/X-NR: R 2 LOKALITET: Andreshe
ØK-KART: BL 059-5-2 KOORD: _____ HOH: 850

FORMINNENS ART: Kullgrøp
ANT: 1 ALDER: yja GAB-kode: _____

HENV. ANNET DOK: _____
EIER/ADR: _____

REG/V, DATO: Hilde Roland 03.06.02
KONTR/V, DATO: _____

TERR ART, UTSIKT: _____ ART, UTSTREKNING: _____

Sørvendt li som i
NV sliger opp til
Fjellstokkorda (1004 m.o.h.)
Avrensles i SØ av
jernbane linja.
Bevokst med lyng og
bjørkeskog.

BESKRIVELSE:
KULLGRØP
Kvadratisk: 3x3 m i.m.
30 cm dyp.

ORIENT OPPG: _____
40 m Ø for hytta
i Andreshe.
15 m N for sikrings-
gjerdet til jernbanen.

FYLKE: BUSKERUD KOMMUNE: HOL
GNR/GARD: 72 ANDRESLIE FORNMINNENR: _____

BNR/BRUK: 25

FLYFOTO: _____ R/X-NR: R3 LOKALITET: Andreslie
ØK-KART: BL 059-5-2 KOORD: _____ HOH: 875

FORMMINNETS ART: Kullgrøp
ANT: 2 ALDER: 4/10 GAB-kode: _____
HENV. ANNET DOK: _____
EIER/ADR: _____

REG/V, DATO: Hilde Boland 03.06.02
KONTR/V, DATO: _____

TERR ART, UTSIKT: Se R2 ART, UTSTREKNING: _____

BESKRIVELSE: 13 m øst for hytta i Andreslie
(1) KULLGRØP
Godt markert med tydelige voller
6 x 10 m y.m.
1,5 x 3 m i.m.
90 cm dyp

ORIENT OPPG: _____
30 m VSV for hytta i Andreslie og 1 m fra hytteveien
(2) KULLGRØP
Mangler tydelige voller.
3 x 3 m i.m.
1 m dyp

FYLKE: BUSKERUD

KOMMUNE: TOL

GNR/GARD: 71 SEKSHUS

FORMINNENR: _____

BNR/BRUK: 1

FLYFOTO: _____

R/X-NR: R5

LOKALITET: _____

ØK-KART: BL 059-5-2

KOORD: _____

HØH: 870

FORMINNETS ART:

Kullgrøp

ANT:

6

ALDER: _____

GAB-kode: _____

HENV. ANNET DOK: _____

EIER/ADR: _____

REG/V, DATO: Hilde Roland 03.06.02

KONTR/V, DATO: _____

TERR ART, UTSIKT:

Sp-veidt li gjennom skåret av 5 bekkel. Avgranset av jernbane-linje i S.

ART, UTSTREKNING: 400 m SV-NØ

BESKRIVELSE: 30 m V for jernbanelinje og 15 m N for sk til fjellstøtthord.

① KULLGRØP

Godt markert med tydelige voller. 2x2 m i.m. Vullbredde: 1-1,5 m 1 m dyp.

50 m NNØ for ① og 10 m V for jernbanelinje.

② KULLGRØP

Godt markert med tydelige voller. 3,5 x 3,5 m i.m. Vullbredde: 1,5 m.

10 m NNØ for denne ligger.

ORIENT OPPG: _____

③ KULLGRØP

Godt markert med tydelige voller.

$2 \times 2,5$ m i.m.

40 cm dypp.

Vollbredde: 1 m

40 m NNØ for denne ligger:

④ KULLGRØP

Godt markert med tydelig voll
keu i SØ.

2×2 m i.m. 1 m dypp.

Vollbredde: 1 m.

140 m NNØ for denne og 10 m V for
grind til planovergang Km 250,450

⑤ KULLGRØP

4 m i diam. $1,5 \times 1,2$ m i.m.

Tydelig voll i SØ: 1 m br.

40 m ØNØ for denne ligger:

⑥ KULLGRØP

TRADISJON:

$2,5 \times 2,5$

LITTERATUR:

m.i.m.

30 cm dypp. Vollbredde: 1,2 m

(Ligger 10 m Ø for lopa på Skiuslettane)

FOTO:

ANM:

Riksantikvaren

Postboks 8196-Dep
0034 OSLO

Tilleggsopplysninger, vedr. sanering av planoverganger strekningen Eima-Gullstein, Hol kommune.

Kulturavdelingen viser til innsendte reguleringsplan med søknad om dispensasjon for 14 kullgroper og en slagghaug for ovennevnte plan, brev datert 20.09.2002.

I forbindelse med en ny sak om dispensasjon for et nærliggende planområde (Tuftelia), oversender vi herved opplysninger som også er relevante i forhold til ovennevnte sak.

På vedlagte kart sees en oversikt over de nærmest liggende kulturminnene og tidligere arkeologiske undersøkelser i nærheten.

Kullgropene på gbnr. 67/3, Halsteinsgård ble gravd i 1999, og datert til AD 1285-1395 (kal.) og AD 1245-1290 (kal.) – altså middelalder.

I 1994 ble det gravd en jernframstillingsplass og kullgroper i forbindelse med rassikring for jernbanen. Dateringene viser 13-1400-tallet. Det ble også foretatt slag- og malmanalyser ved Sigmund Jakobsen.

Med hilsen

Inger Liv Gøytill Lund e f
kulturvernleder

Lars Groseth
arkeolog

Vedlegg:
1 Kart 1:5000

Kopi til:
Universitetet i Oslo UKM Pb 6762 St. Olavs plass, 0164 OSLO

EIMA-GULUSTEIN

AKTUELT PLANOMRÅDE

FRIGITT
KULLGRØP
1999

FRIGITT
KULLGRØP
1994

O.S.P. SØMMAS
AV 20.09.2002

Andreslie
Heggelle

JERNVANN
KULLGRØP

GRAVfelt
FEKSDO

5 KULLGRØPER

Ustaelve

Ustaelve

JERNVANN
KULLGRØP

- AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER
- TUFTELIA, GEILO, HOL K.

R
(Fangstanlegg)

BL060

BM060-5-3

ØKONOMISK KARTVERK
BUSKERUD FYLKE

454
R2 (Kullgrøp)
R5 (Kullgrøp)
R (Jernvann)
Ho 414 (Reg. T)
+ + + + Riksgrense, fylkes-
+ + + + Kommunegrense
- - - - Eiendomsgrense, v

Klopp
Busslomme, meteplass

X = KULLGRØP

Målestokk 1: 5000

Y-12 800